

Stanovisko Nejvyššího soudu ČSR ze dne 22.01.1985, sp. zn. Cpj 180/84, ECLI:CZ:NS:1985:CPJ.180.1984.1

Číslo: 21/1985

Právní věta: Usnesení o zastavení soudního výkonu rozhodnutí je vykonatelné okamžikem jeho doručení plátcí mzdy nebo jiného příjmu. Tímto okamžikem musí plátce ustát s prováděním srážek ze mzdy (jiného příjmu) povinného, pokud soud nerozhodl, že usnesení je vykonatelné až po právní moci, popřípadě pokud nedoložil provedení výkonu rozhodnutí podle ustanovení § 266 odst. 2 a § 289 odst. 2, věta první, o. s. ř. Z ustanovení občanského soudního řádu /1/ nevyplývá povinnost soudu vyzkoušet plátce mzdy nebo jiného příjmu o tom, že usnesení o zastavení výkonu rozhodnutí nabylo právní moci. Soud tak musí učinit, jestliže rozhodl, že usnesení je vykonatelné až po jeho právní moci.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 22.01.1985

Spisová značka: Cpj 180/84

Číslo rozhodnutí: 21

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Stanovisko

Hesla: Rozhodnutí soudu

Předpisy: 99/1963 Sb. § 171

§ 254

§ 266

§ 268

§ 289

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Vykonatelnost rozhodnutí se projevuje v tom, že je lze provést i proti vůli účastníka, pro něhož z rozhodnutí vyplývá nějaká povinnost. U rozhodnutí, jímž se neukládá povinnost k plnění, se vykonatelnost projevuje v tom, že výrok rozhodnutí musí být respektován těmi, pro něž je závazný.

V řízení podle části páté občanského soudního řádu se vždy rozhoduje usnesením (§ 254 ods. 1, věta druhá, o. s. ř.). Ve smyslu ustanovení § 254 odst. 1 a § 171 odst. 1 a 2 o. s. ř. je usnesení ukládající povinnost k plnění vykonatelné uplynutím lhůty k plnění. Nebyla-li v usnesení povinnost k plnění uložena, je usnesení vykonatelné, (mimo jiné) jakmile bylo doručeno.

Účastníky řízení o soudní výkon rozhodnutí jsou podle ustanovení § 255 odst. 1 o. s. ř. oprávněný a povinný. Jim je třeba podle ustanovení § 254 odst. 1 a § 168 odst. 2 o. s. ř. doručit usnesení, je-li proti

němu přípustné odvolání nebo jestliže je to třeba pro vedení řízení anebo jde-li o usnesení, kterým se účastníkům ukládá nějaká povinnost. Plátce mzdy nebo jiného příjmu je účastníkem řízení jen výjimečně (požádá-li o postup uvedený v ustanovení § 288 o. s. ř., nebo má-li být postižen podle ustanovení § 296 odst. 2 o. s. ř.). Usnesení o nařízení soudního výkonu rozhodnutí se mu však podle ustanovení § 282 odst. 2 o. s. ř. doručuje, neboť plátce mzdy (jiného příjmu) je povinen plnit podle pokynů soudu povinnost uloženou vykonatelným rozhodnutím povinnému. Doručením usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí tomuto plátci se zakládá mezi soudem a plátcem procesněprávní vztah a vzhledem k tomu je nezbytné, aby soud plátce vyrozuměl také o skončení tohoto vztahu. Soud proto musí usnesení o zastavení výkonu rozhodnutí plátci doručit, třebaže zákon takový postup výslovně neukládá. Usnesení totiž představuje pokyn plátci, že je třeba s prováděním výkonu rozhodnutí ustát, což doručení tohoto usnesení účastníkům samo o sobě způsobit nemůže.

Pokud jde o vykonatelnost usnesení o zastavení výkonu rozhodnutí, je třeba uvážit, že vykonatelnost usnesení o nařízení soudního výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy povinného je občanským soudním řádem zvláště upravena v části páté v ustanovení § 282 a § 283, a to tak, že se dělí na dva časové úseky. Plátce mzdy provádí srážky bez zřetele na právní moc uvedeného usnesení, srážené částky však oprávněnému vyplácí až po jeho právní moci (srov. ustanovení § 171 odst. 1, 3 a § 283 o. s. ř.), o níž ho vyrozumí soud. Naproti tomu část pátá občanského soudního řádu neobsahuje zvláštní úpravu vykonatelnosti usnesení o zastavení výkonu rozhodnutí. Usnesením o zastavení výkonu rozhodnutí soud plátci ukládá, aby s dalším prováděním výkonu ustal. Vzhledem k tomu, že jde o jinou povinnost než povinnost k plnění, je usnesení vůči plátci podle ustanovení § 254 odst. 1 a § 171 odst. 1, 2 o. s. ř. vykonatelné okamžikem, kdy mu bylo doručeno, a plátce proto musí okamžikem jeho doručení přestat s prováděním srážek.

Z ustanovení občanského soudního řádu nelze dovodit, že by usnesení o zastavení výkonu mělo účinky odkladu výkonu podle ustanovení § 266 odst. 2 (§ 289 odst. 2) o. s. ř. a že by vykonatelnost spočívala jen v tom, že by plátce přestal poukazovat nadále prováděné srážky oprávněnému. Takovému výkladu brání především nedostatek výslovné zákonné úpravy, která by pojmu vykonatelnosti dala jiný obsah než vyplývá z ustanovení § 171 odst. 1, 2 o. s. ř. V odůvodněných případech lze ovšem rozhodnout, že usnesení o zastavení výkonu rozhodnutí je vykonatelné až po jeho právní moci (§ 171 odst. 3 o. s. ř.). V tom případě musí soud vždy uvážit, zda má současně odložit provedení výkonu rozhodnutí podle ustanovení § 266 odst. 2 o. s. ř. a § 289 odst. 2 o. s. ř., aby zabránil tomu, aby srážené částky byly vyplaceny oprávněnému. Jestliže soud rozhodne, že usnesení je vykonatelné až po jeho právní moci, musí plátce vyrozumět o tom, že usnesení o zastavení výkonu rozhodnutí nabylo právní moci.

Jinak z ustanovení občanského soudního řádu nevyplývá povinnost soudu vyrozumět plátce o tom, že usnesení o zastavení výkonu rozhodnutí nabylo právní moci, neboť z hlediska plnění povinnosti plátce je toto vyrozumění nerozhodné.

Není ani důvod, aby soudy doručovaly plátci mzdy (nebo jiného příjmu) rozhodnutí odvolacího soudu v jiném případě, než dojde-li ke změně usnesení soudu prvního stupně tak, že se návrh na zastavení výkonu rozhodnutí zamítá (případně, že se výkon nezastavuje). Pokud by totiž k takové změně došlo, musel by plátce po doručení rozhodnutí pokračovat v provádění srážek. Nedošlo-li ke změně usnesení o zastavení výkonu rozhodnutí, není důvod k tomu, aby soud vyrozumíval plátce o právní moci usnesení se zřetelem k tomu, co bylo shora uvedeno o vykonatelnosti usnesení.

1) zákona č. 99/1963 Sb. (jehož úplné znění se změnami a doplňky bylo vyhlášeno pod č. 78/1983 Sb.)